

Nr 37.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anskaffande av viss utrustning vid statens sjuksköterskeskola m. m.; given Stockholms slott den 22 september 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Albert Forslund.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 september 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Forslund, anför efter gemensam beredning med cheferna för finans- och ecklesiastikdepartementen:

För driften under budgetåret 1939/40 av statens sjuksköterskeskola har riksdagen anvisat ett förslagsanslag av 24,000 kronor. Skolan, vars verksamhet är avsedd att taga sin början innevarande höst, skall bedrivas under provisoriska former tills en beslutad nybyggnad för skolan blivit uppförd. Enligt uppgjord plan skola elevernas provisoriska bostäder till en början inrymmas i hyresvåningar och hyresutgiften bestridas från statens allmänna fastighetsfond. Så snart tillräckliga utrymmen kunna påräknas i nuvarande garnisons-sjukhusets lokaler, är avsikten att i avbidan på färdigställandet av skolans

nybyggnad förlägga elevbostäderna till dessa lokaler. Stadga för skolan har fastställts den 9 juni 1939.

Samma dag har Kungl. Maj:t fastställt följande stat för skolan, att tillämpas under budgetåret 1939/40:

A. Avlöningar.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	kronor 12,700	
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 500	kronor 13,200

B. Omkostnader.

1. Expenser, <i>förslagsvis</i>	kronor 2,800	
2. Övriga utgifter, <i>förslagsvis</i>	» 8,000	» 10,800
Summa förslagsanslag		kronor 24,000

I samband härmed har Kungl. Maj:t föreskrivit, att anslagsposten till expenser icke må utan Kungl. Maj:ts medgivande överskridas.

I skrivelse den 1 september 1939 har *styrelsen för statens sjuksköterskeskola* gjort framställning om anvisande för innevarande budgetår av ytterligare medel för bedrivande av skolans verksamhet samt till stöd för framställningen anført i huvudsak följande.

Vid beräkningen av för innevarande budgetår erforderliga medel för statens sjuksköterskeskola hade icke kunnat förutses, huru vissa med skolans organisation och förläggning sammanhängande spörsmål skulle ordnas. Ej heller hade vid framläggandet av anslagsbehovet för innevarande budgetår de föreskrifter meddelats, enligt vilka skolans verksamhet skulle bedrivas samt de närmare bestämmelserna för elevernas utbildning och tjänstgöring. Först under våren och försommaren 1939 hade en del av dessa frågor ordnats, varefter styrelse för skolan förordnats av Kungl. Maj:t genom beslut den 30 juni 1939. Skolans verksamhet hade först under eftersommaren 1939 kunnat i detalj planeras, varefter det med större säkerhet blivit möjligt beräkna medelsbehovet för verksamheten under nämnda budgetår.

I sin framställning rörande anslag till avlöningar och omkostnader för skolan under budgetåret 1940/41 hade skolans styrelse framlagt detaljerade anslagsberäkningar och samtidigt angivit, att i vissa fall redan för innevarande budgetår anvisandet av medel för vissa ändamål visat sig behöfligt. I främsta rummet gällde behovet av ytterligare medel utrustning av skolans provisoriska lokaler samt anskaffning av viss undervisningsmateriel. Enligt skolans reglemente skulle eleverna såväl under sin praktiska som teoretiska utbildning utan ersättning erhålla bostad, kost och sjukvård ävensom tvätt. Endast i viss utsträckning hade för dessa ändamål anslag beräknats å riksstaten för innevarande budgetår.

Efter dessa allmänna synpunkter rörande behovet av ytterligare medel har styrelsen i detalj upptagit de särskilda posterna till behandling och härvid till en början anført, att styrelsen ansett sig under första halvåret 1940 behöva ett anslag av 900 kronor såsom arvode till en kamrerare, tillika sekreterare.

Vidare framhåller styrelsen, att styrelsen sökt såsom lån erhålla vissa apparater och annan utrustning, erforderlig för undervisningen och i samband därmed stående demonstrationer, men då åtskilligt i nämnda hän-

seende likväl måste nyanskaffas och jämväl framdeles kommer till användning vid skolans fortsatta verksamhet har styrelsen, med beaktande av praktiska synpunkter och för att tillgodose undervisningens behov i olika hänseenden, ansett sig böra såsom engångskostnad äska ett belopp av 12,000 kronor. I denna summa hava då inberäknats utgifter för mikroskop, instrument, fantomer, facklitteratur, uppslagsböcker, skioptikonbilder och förvaringsskåp samt för utrustning av ett demonstrationsrum.

För elevernas sjukhusvård under tiden för den teoretiska utbildningen samt för tvätt under samma tid erfordras — framhåller styrelsen vidare — en summa av förslagsvis 500 kronor för år för vartdera ändamålet. Under elevernas praktiska tjänstgöring beredes däremot vård på vederbörande sjukhus bekostnad. För transporter och sådana diverse utgifter, vilka vid tiden för styrelsens framställning icke kunde med säkerhet bedömas, anser sig styrelsen böra anhålla om ett belopp av 1,100 kronor.

Därjämte har styrelsen hemställt om ett belopp av 4,000 kronor dels för komplettering av inventarierna i de lokaler inom garnisonssjukhuset, som framdeles komma att enligt förenämnda plan provisoriskt inredas till elevbostäder, dels ock för vissa arbeten, såsom uppsättning av gardiner, armatur m. m. i samma bostäder. Styrelsen anför vidare:

Vad därefter anginge undervisningslokalerna för skolan måste visst belopp ställas till förfogande för ordnandet av lokaler i nuvarande garnisonssjukhuset i den mån medel för detta ändamål icke kunde disponeras från statens fastighetsfond. Detta syntes icke kunna ske beträffande viss utrustning samt arbetskostnader i samband med lokalernas tagande i anspråk för undervisningsändamål. Därtill ansåge sig styrelsen böra begära 1,000 kronor. I de lokaler för bostadsändamål, som genom byggnadsstyrelsens försorg ställts till förfogande såsom bostäder för skolans elever hade utrustning ansetts kunna erhållas genom visst samarbete med karolinska sjukhusets direktion. Förut sättningen härför hade emellertid varit att för den utrustning, som nämnda direktion anskaffade och ställde till förfogande, styrelsen skulle betala viss hyra. Likaledes borde för de förhyrda lokalerna beräknas vissa ofrånkomliga utgifter för underhåll av inventarier, rengöring m. m. Styrelsen hade för nämnda hyres- och underhållskostnader m. m. upptagit förslagsvis 2,000 kronor.

I anslutning härtill har styrelsen hemställt om en förstärkning av det för innevarande budgetår anvisade anslaget till skolan med tillhoppa (900 + 12,000 + 500 + 500 + 1,100 + 4,000 + 1,000 + 2,000) 22,000 kronor.

Det samarbete med karolinska sjukhusets direktion för anskaffande av möbler och annan utrustning för de genom byggnadsstyrelsens försorg förhyrda provisoriska elevbostäderna, som styrelsen för sjuksköterskeskolan enligt sin skrivelse den 1 september 1939 övervägt, har styrelsen närmare berört i en särskild, den 31 augusti 1939 dagtecknad skrivelse. Till stöd för sitt härvid framförda förslag återoppar styrelsen en promemoria i ämnet, varur följande må återgivas.

Eleverna vid statens sjuksköterskeskola skulle enligt av 1939 års riksdag fastställda grunder hava sin praktiska tjänstgöring förlagd till serafimerlasarettet och karolinska sjukhuset ävensom vid vissa andra sjukvårdsinrättningar

i Stockholm. Däremot skulle den teoretiska utbildningen och undervisningen av eleverna äga rum i en särskild för ändamålet planerad byggnad, vilken jämväl skulle innehålla bostäder för eleverna under tiden för denna del av deras utbildning. Då denna byggnad icke kunde beräknas bli färdig förrän tidigast om två år, hade genom socialdepartementet uppgörelse träffats i avsikt, att lokaler för undervisnings- och bostadsändamål skulle tills vidare få disponeras i nuvarande garnissonssjukhuset samt, under den tid intill dess garnissonssjukvården överflyttades till Norrbacka, förhyras i Stockholm, varvid dock förhyrningen endast avsetts att omfatta bostadsutrymmen. I enlighet med dessa grunder hade genom byggnadsstyrelsens försorg avtal uppgjorts att från och med den 1 oktober 1939 hyra tre större bostadsvåningar å Kungsholmen. Hyran för dessa våningar skulle betalas av statens fastighetsfond, vilken fond dock icke kunde tagas i anspråk för anskaffning eller förhyrning av möblering och utrustning i övrigt av elevbostäderna. Det syntes böra uppmärksammas, att eleverna under sin praktiska utbildning å sjukhus avsetts att erhålla bostad genom vederbörande sjukhus försorg.

I den för budgetåret fastställda staten för sjuksköterskeskolan hade medel icke upptagits för nämnda utrustning. Serafimerlasarettet kunde icke med hänsyn till där rådande lokalförhållanden och förefintliga möjligheter ordna bostadsfrågan för eleverna under deras teoretiska utbildning. Vidare skulle bostäderna liksom en del av lasarettet under det närmaste året ombyggas, vilket gjorde denna fråga ännu svårare. Samtidigt hade serafimerlasarettets ledning för att tillmötesgå sjuksköterskeskolans önskingar berett plats för omkring 15 provelever, för vilka även bostäder och utrustning hjälpligt kunnat ordnas vid lasarettet. Därmed syntes dock lasarettets möjligheter att bidraga till ordnandet av provelevers och elevers bostadsförhållanden vara i huvudsak uttömda.

Efter att hava övervägt olika utvägar för frågans lösning har styrelsen för sjuksköterskeskolan hemställt, att direktionen för karolinska sjukhuset måtte — intill dess utrustningsanslag för serafimerlasarettet beviljades — be- myndigas från särskild förskottstitel i lasarettets räkenskaper förskottera erforderligt belopp, beräknat till högst 15,000 kronor, för utrustning med möbler och andra inventarier samt linne till bostäder för 30 elever och 2 föreståndarinnor vid skolan. Styrelsen anför slutligen:

Utrustningen skulle således anskaffas genom serafimerlasarettet i samråd med styrelsen samt framdeles avses att komma till användning vid utrustningen av sjuksköterskerum och elevbostäder inom lasarettet. Under den tid, utrustningen disponerades av sjuksköterskeskolan, skulle hyra av skolans medel betalas till lasarettet. Styrelsen hade också i sitt förslag till tilläggsstat för skolans verksamhet för innevarande budgetår och i statförslaget för nästa budgetår beräknat medel för detta ändamål.

Direktionen för karolinska sjukhuset har i utlåtande den 5 september 1939 tillstyrkt styrelsens sistnämnda förslag.

Departements-
chefen.

Av den av styrelsen för statens sjuksköterskeskola gjorda framställningen om tilläggsanslag för innevarande budgetår framgår, att de förutsättningar, på vilka beräkningen av anslagsbehovet för skolans verksamhet under första arbetsåret vilade, i vissa avseenden ej längre äro för handen. Man hade vid planläggningen utgått från att viss för skolans arbete nödvändig utrustning skulle — så länge skolan icke disponerade egna lokaler — kunna erhållas

genom lån från med skolan samverkande institutioner. Enligt vad styrelsen upplyst kan detta emellertid icke äga rum i tillräcklig omfattning. Då det under rådande förhållanden torde få anses vara av stor vikt, att verksamheten igångsättes så snart ske kan och då den utrustning, vars anskaffande styrelsen påyrkat, till huvudsaklig del jämväl bör kunna komma till användning, då skolan omsider inflyttar i egna lokaler, är jag beredd att tillstyrka, att medel för bestridande av ifrågavarande utrustningskostnader äskas vid den nu samlade urtima riksdagen.

Vad jag nu anfört gäller enligt mitt förmenande i lika hög grad frågan om möbleringen av elevernas bostäder. Jag anser det sålunda önskvärt, att medel redan nu anvisas för inköp för skolans räkning av möbler och andra inventarier samt linne till elevernas bostäder. Att anlita det av styrelsen föreslagna förskotts-förfarandet anser jag — när nu möjlighet föreligger att höra riksdagen — icke böra ifrågakomma.

Under förutsättning att medel anvisas för sistnämnda ändamål bör något belopp självfallet ej beräknas för kompletterande utrustning av de lokaler inom garnisonssjukhuset, som framdeles äro avsedda att åtminstone för någon tid användas som elevbostäder. Av samma anledning bortfaller till en del det äskade beloppet av 2,000 kronor för förhyrning av möbler m. m. För hyra av viss utrustning, vilken av serafimerlasarettet såsom lån ställts till skolans förfogande för elevbostädernas del, samt för transportkostnader och övriga uppkommande utgifter i samband med elevbostädernas förflyttning till nuvarande garnisonssjukhuset beräknar jag emellertid ett belopp av sammanlagt 1,500 kronor. Till undervisningsmateriel torde vidare böra anvisas 10,000 kronor och för ordnandet av undervisningslokalerna i garnisonssjukhuset 1,000 kronor. Anslagsbeloppet för inköp av möbler, vissa andra inventarier samt linne till bostäderna för 30 elever och 2 föreståndarinnor beräknar jag lika med styrelsen till 15,000 kronor. För nu angivna ändamål torde därför böra anvisas ett anslag av $(1,500 + 10,000 + 1,000 + 15,000)$ 27,500 kronor. Beträffande de av styrelsen äskade beloppen för bestridande av elevernas sjukvård, tvätt och dylikt läser Kungl. Maj:t utan särskild framställning till riksdagen kunna besluta med hänsyn till att det för innevarande budgetår anvisade anslaget till skolan beräknats förslagsvis. Vad slutligen angår styrelsens förslag att 900 kronor skulle anvisas såsom arvode till en kamrerare, tillika sekreterare, är det min avsikt att i annat sammanhang till prövning upptaga frågan om det lämpligaste sättet för handhavandet av göromålen med skolans räkenskaper.

För ändamålet torde böra anlitas anslaget till oförutsedda utgifter. Jag hemställer sålunda, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen medgiva,

att för anskaffande av viss utrustning vid statens sjuksköterskeskola m. m. må av det i riksstaten för budgetåret 1939/40 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk ett belopp av högst 27,500 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Anders Lundstedt.
